

Tillämpningsregler

Avgiftshandläggning 2024

Dorotea kommun
Kraapohken tjielte

Diarienummer: KS-2023-0243-710
Beslutad av: Vård- och stödutskottet
Datum: 2023-11-06, §101
Reviderat: 2023-11-23

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Överklagan	3
Betalning.....	3
Avgiftsunderlag.....	3
Samtycke	4
Avgiftsberäkning.....	4
Avgiftsberäkning för makar och registrerade partners	4
Avgiftsberäkning för sambos.....	4
Förbehållsbelopp.....	5
Minimibelopp.....	5
Höjning av minimibeloppet	5
Individuellt tillägg.....	6
Frånvaro.....	6
Särskilt boende.....	6
Ordinärt boende	6
Dödsfall.....	6
Flyttning.....	6
Korttidsboende.....	6
Trygghetslarm	6
Hemtjänstavgift	6
Hemsjukvård.....	7
Hemrehabilitering.....	7
Matdistribution	7
Dosettdistribution	7
Förbrukningsartiklar i särskilt boende.....	7
Nutritionsprodukter.....	7
Debitering.....	7

Bakgrund

Riksdagen har beslutat om regler för kommunernas avgifter för vård- och omsorg. Reglerna som är införda i Socialtjänstlagen (SoL), 8 kap, preciserar den högsta avgift som kommunen får ta ut av den enskilde för hemtjänst, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård.

I Socialtjänstlagen finns även bestämmelser om förbehållsbelopp för normala levnadskostnader och för den faktiska boendekostnaden.

Riksdagsbeslutet reglerar vad kommunen får ta ut i avgift för vård, omsorg och socialt stöd enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Kostnaderna för hyra regleras i hyreslagstiftningen.

Lägsta förbehållsbelopp, det vill säga en reglering av det belopp som den enskilde ska ha rätt att förbehålla sig av sina egna medel för att täcka normala levnadskostnader. Beloppets nivå anges som andel av prisbasbeloppet och innebär i 2024 års prisnivå 7061,75 kronor per månad (*en tolftedel av 1,4789 gånger prisbasbelopp*) för ensamstående och 5761,52 kronor (*en tolftedel av 1,2066 gånger prisbasbelopp*) per person för makar/ reg. partner och sambor.

Den enskilde ska utöver detta belopp förbehållas medel för sin faktiska boendekostnad.

Överklagan

Beslut om avgifter som den enskilde ska betala är myndighetsutövning och regleras i 8 kapitlet SoL. Den enskilde har rätt att överklaga beslutet genom förvaltningsbesvär enligt 16 kapitlet 3 § SoL. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet. Överklagan ska ställas till Förvaltningsrätten, men skickas till den avgiftshandläggaren som tagit beslut om avgiften. Överklagan ska ha lämnats till kommunen inom tre veckor efter det att den enskilde tagit del av beslutet. Har överklagandet lämnats in i tid ska kommunen skicka ärendet vidare till Förvaltningsrätten.

Reglerna innebär inte ett allmänt försörjningsstöd. Kommunen har ingen skyldighet att betala ut medel till omsorgstagare för att han eller hon ska nå upp till det förbehållsbelopp som anges i lagen. Om den enskilde inte uppnår angivet förbehållsbelopp blir avgiften för vård och omsorg noll kronor.

Betalning

Senaste dag att betala räkningen är den sista vardagen i varje månad. Målet är att kunden ska få fakturan senast 10 dagar innan sista betalningsdag.

Avgiftsunderlag

För att kunna bestämma vad den enskilde ska betala för sina insatser måste uppgifter om ekonomiska förhållanden lämnas till Dorotea kommun. Uppgifterna lämnas via blanketten ”Inkomstförfrågan”. Maxtaxa för beviljad insats kommer att faktureras fram till det att inkomststoppgift har kommit in och registrerats hos kommunen. Avgiften regleras inte i efterskott vid sent eller felaktigt inlämnad inkomststoppgift.

I samband med första insats inom omsorgen skickar avgiftshandläggaren ut blankett för inkomstuppgift till den enskilde. Därefter ska inkomstuppgift lämnas en gång per år i samband med årsskiftesrutin för avgifter och så snart något ändras. Den enskilde har själv det yttersta ansvaret att löpande och i rätt tid informera kommunen om ändrade ekonomiska förhållanden som kan påverka avgiften, till exempel förändrad inkomst.

Bostadsbidrag och särskilt bostadstillägg ses som inkomst enligt inkomstskattelagstiftningen.

Samtycke

På blanketten gör den enskilde ett val att antingen avstå från att lämna inkomstuppgift och därmed acceptera maxtaxa för beviljad insats eller så ges samtycke. Den enskilde samtycker då till att kommunen tillåts hämta uppgifter från Försäkringskassan om individens ekonomiska situation. Övriga inkomstuppgifter måste lämnas manuellt enligt anvisning på blankett. Inhämtande av uppgifter ger möjlighet till en individuell avgiftsberäkning.

Den som väljer att inte lämna inkomstuppgifter och samtycke kommer att faktureras enligt maxtaxa.

Avgiftsberäkning

Bruttoinkomsten är grunden vid beräkning av omsorgsavgiften. Avdrag görs för skatt, kostnader för boende samt levnadskostnader (= förbehållsbelopp). Det som blir kvar utgör den individuella betalningsförmågan (= avgiftsutrymme). Betalningsförmågan jämförs sedan med taxan på de insatser som beviljats. Om avgifterna överstiger betalningsförmågan så reduceras avgifterna med mellanskillnaden. Avgiften blir aldrig högre än betalningsförmågan under förutsättning inkomstblanketten är rätt ifylld.

Avgiftsberäkning för makar och registrerade partners

Vid avgiftsberäkningen för makar läggs makarnas inkomst samman och fördelas därefter med hälften vardera maken. Detsamma gäller för registrerade partners. Eftersom biståndsbeslut gäller den enskilda personen var för sig och serviceinsatserna kan variera för vardera maken, beräknas också avgifter för varje enskild person. Om endast en av parterna har någon omsorgsinsats ska hushållets gemensamma inkomster och utgifter ändå räknas med.

Om ena parten flyttar in på särskilt boende sker beräkningen som ensamstående. Avgiftsberäkningen ska då göras på var och en och räknas som delat boende.

Avgiftsberäkning för sambos

Sambos inkomster sammanräknas inte då det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan. Däremot räknas bostadskostnaden som en gemensam kostnad och delas därför på dem båda.

Förbehållsbelopp

Förbehållsbeloppet är det lägsta belopp som den enskilde ska ha kvar av sina inkomster per månad efter att ha betalt avgifter till kommunen. Detta belopp ska täcka normala levnadskostnader.

Enligt 8 kap 7§ SoL består förbehållsbeloppet av ett minimibelopp och den faktiska boendekostnaden.

Minimibelopp

Ett minimibelopp ska täcka normalkostnader för följande poster;

Livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, teleavgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Den enskilde ska utöver detta belopp förbehållas medel för sin faktiska boendekostnad. Konsumentverket beräknar kostnader för de olika utgifterna i januari varje år.

Reglerna innebär inte att kommunen ska betala ut medel för att omsorgstagare ska uppnå den i lagen angivna miniminivån.

Höjning av minimibeloppet

I vissa situationer kan kommunen genom enskild prövning bevilja ett högre förbehållsbelopp på grund av fördyrade matkostnader. Förbehållsbeloppet räknas då upp i enlighet med konsumentverkets beräkningar.

Varje enskild individ behöver ansöka om ett tillägg på förbehållsbeloppet för fördyrad matkostnad. Ansökan görs till avgiftshandläggare på kommunen som sedan prövar varje enskilt fall i enlighet med de regler och riktlinjer som gäller.

Kravet är att kostnaden uppgår till minst 200 kronor per månad och är av varaktig karaktär minst ett år framåt i tiden. Kostnaden rör sig i detta fall om fördyrad kost, till exempel på grund av mat via hemtjänsten i ordinärt boende.

Tillägget gäller enbart biståndsbedömd mat där det framgår att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Beräkningen av individuellt tillägg är nivåanpassad och räknas upp i enlighet med konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader. Mellanskillnaden mellan konsumentverkets matkostnad och kommunens matkostnad utgör tillägget till förbehållsbeloppet.

Vårdtagare i särskild boendeform får ett automatiskt tillägg med 837 kronor per månad i 2024 års prisnivå för ökad matkostnad. Tillägget följer årligen konsumentverkets kostnadsberäkning.

Posten livsmedel i förbehållsbeloppet beräknas till 3330 kronor per månad för år 2024 och bygger på Konsumentverkets beräkningar.

Individuellt tillägg

Ett individuellt tillägg utgår till vårdtagare som har god man, om kostnaden uppgår till minst 200 kronor per månad och är av varaktig karaktär minst ett år framåt i tiden.

Kostnad för god man redovisas i inkomstuppgifterna.
Kopia på senaste arvodesbeslutet ska bifogas.

Frånvaro

Särskilt boende

Vid frånvaro inom särskild boendeform mer än två dagar görs avdrag med 1/30 genom maxtaxan från och med tredje dagen per kalendermånad. Vid frånvaro fler dagar under månaden räknas karens endast vid första tillfället.

För matkostnaden görs ett avdrag med 1/30 genom kostnad för fullkost per faktisk frånvarodag.

Ordinärt boende

Vid frånvaro från ordinärt boende reduceras omvårdnadsavgiften per faktisk frånvarodag med 1/30 per dag.

Dödsfall

Vid dödsfall tillämpas ingen karenstid vad avser avgifter för mat och hemtjänst. Avslut på avgifterna görs samma dag.

Flyttning

Vid flytt till särskilt boende eller vistelse på korttidsboende, faktureras inte dubbla hemtjänstavgifter.

Korttidsboende

Vårdavgiften på korttidsboende ingår i maxtaxan och delas på 1/30 per dag.

Matkostnaden på korttidsboende delas på 1/30 per dag genom kostnaden för fullkost.

Trygghetslarm

I avgiften ingår larm + abonnemang+ trafikavgift.
Borttappad larmknapp faktureras med faktisk kostnad.

Vid frånvaro görs inget avdrag på kostnad för trygghetslarm

Vid dödsfall görs ett avslut samma dag.

I annat fall betalas avgift till dess att larmet är återlämnat.

Hemtjänstavgift

Hemtjänstavgift debiteras enligt timmar per månad och fördelas i de fyra nivåer som antagits i taxor- och avgifter. Nivå 4 är lika med högsta avgift.

Hemsjukvård

För personer över 85 år får vårdavgift inte tas ut enligt Hälso- och Sjukvårdslagen 2017:30. För personer som är inskriva i hemsjukvården tas ingen avgift för hembesök.

Hemrehabilitering

Hemrehabilitering syftar till att den enskilde ska få stöd att återfå sina förmågor efter sjukdom eller skada. Bedömning och hjälp ges från fysioterapeut eller arbetsterapeut.

För personer över 85 år får vårdavgift inte tas ut enligt Hälso- och Sjukvårdslagen 2017:30.

Matdistribution

Distributionsavgift för matlåda innebär att hemtjänstpersonal levererar mat till den enskilde. Avgift enligt taxor- och avgifter.

Vid frånvaro hel månad göras avdrag på distributionsavgiften.

Kostnad för måltider sätts utifrån kostenhetens taxor.

Dosettdistribution

Dosettdistribution innebär att hemtjänstpersonal hämtar och levererar dosett till den enskilde. Avgift enligt taxor- och avgifter.

Vid frånvaro hel månad görs avdrag på avgiften.

Förbrukningsartiklar i särskilt boende

För personer som bor på särskilt boende tillkommer en avgift för förbrukningsartiklar. I kostnaden ingår tvättmedel, sköljmedel, toapapper, skurmedel, städutrustning och tvättlappar.

Kostnaden faktureras månadsvis enligt taxor- och avgifter.

Nutritionsprodukter

Avgiften faktureras av avgiftshandläggare efter rapportering från dietist vid Region Västerbotten.

Debitering

Debitering av avgifter sker månadsvis i efterskott. Det finns möjlighet till betalning via autogiro. Frågor som gäller avgifter och debitering besvaras av avgiftshandläggaren.